

Familierechtbank Antwerpen (afd. Turnhout), 5 januari 2017

16/1031/B

Erkenning – Huwelijk - Buitenlandse authentieke akten - Artikel 27 WIPR - Schijnhuwelijk - Artikel 146bis B.W. - Openbare orde - Artikel 21 WIPR - Geen schending openbare orde - Artikel 12 EVRM

Reconnaissance – Mariage - Actes authentiques étrangers - Article 27 CODIP - Mariage simulé - Article 146bis C. Civ. - Ordre public - Article 21 CODIP - Pas de violation de l'ordre public – Article 12 CEDH

Inzake van:

1. de heer **V.W.**, geboren te [...] op 27 mei 1954, wonende te 2230 Herselt, [...], en zijn echtgenote,
2. mevrouw **O.C.**, geboren te [...] (Cuba) op [...], wonende te [...] (Cuba); beide keuze van woonst doende op het adres van de heer V.W. te Herselt, [...]

verzoekers

bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. W. Goossens, advocaat te Tielt-Winge, Kraasbeekstraat 41.

Procedure

De rechtbank heeft - naast de oproepingen van partijen en de mededeling aan het openbaar ministerie - kennis genomen onder meer van de volgende documenten die zich bevinden in het dossier van de rechtspleging:

- het inleidend verzoekschrift neergelegd ter griffie alhier op 15 juli 2016;
- de conclusie van verzoekers neergelegd ter griffie alhier op 01 september 2016 (per fax) en op 08 september 2016 (per post);
- de repliek van verzoekers neergelegd ter griffie alhier op 30 november 2016;
- het stukkenbundel van het openbaar ministerie;
- de stukkenbundels van verzoekers.

Gehoord ter openbare zitting van 03 november 2016 verzoekers in hun middelen, besluiten en uitleg.

Gehoord ter openbare zitting van 17 november 2016 mevrouw S. Bruyninckx, Substituut Procureur des Konings, in de voorlezing van het geschreven advies van haar ambt.

Niemand verschenen ter openbare zitting van 01 december 2016, de schriftelijke repliek neergelegd ter griffie alhier op 30 november 2016.

Feitelijke voorgaanden en vorderingen

Verzoekers stellen elkaar via internet te kennen sedert 2004.

Reeds in 2005 wenste verzoekster klaarblijkelijk naar België te komen voor verzoeker, doch werd haar visum geweigerd. Ook verzoeker zou wegens zijn werk alsdan niet naar Cuba hebben kunnen reizen.

Verzoeker is gehuwd van 3/8/2006 tot 20/11/2014 met mevrouw V.H., welke alsdan overleden is aan kanker.

Verzoekers stellen niettegenstaande zijn huwelijk, steeds contact te hebben gehouden via internet en dit contact zou na het vaststellen van de kanker bij zijn echtgenote intenser en dagelijks geworden zijn en verzoekster zou hem aldus moreel gesteund hebben in die periode.

Sedert april 2014 zou verzoeker ook maandelijks ongeveer 55 euro gestort hebben voor de telefonie- en internetkosten.

Verzoeker zou reeds 4 jaar Spaanse les volgen en verzoekster zou Engelse les volgen.

Na het overlijden van zijn echtgenote is verzoeker 2 maal naar Cuba gereisd, een eerste maal van 17 april 2015 tot 1 mei 2015 en een tweede maal in juni 2015 voor 8 dagen, in welke periode verzoekers ook gehuwd zijn.

Verzoekers zijn inderdaad op 12 juni 2015 gehuwd te [...] (Cuba).

Verzoekster heeft klaarblijkelijk op 16/1/2015 een visumaanvraag kort verblijf ingediend, waarbij verzoeker garant stond. Op 5/3/2015 werd de visumaanvraag geweigerd.

Op 21/8/2015 heeft verzoekster een verzoek tot gezinshereniging ingediend, dat eveneens geweigerd werd.

Verzoeker legde de huwelijksakte ter overschrijving voor aan de ambtenaar van de Burgerlijke stand van Herselt.

De Ambtenaar van de Burgerlijke Stand van Herselt weigerde echter, na ongunstig advies van de Procureur des Konings, de erkenning van het huwelijk op 22 juni 2016.

Bij eenzijdig verzoekschrift neergelegd ter griffie dezer rechtbank op 15 juli 2016 vorderen verzoekers:

- te stellen voor recht dat de weigering van de Ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Herselt om het in Cuba op 12 juni 2015 (de Ambtenaar schrijft verkeerdelijk 16 juni 2016) afgesloten huwelijk te erkennen en over te schrijven in de registers van de burgerlijke stand, ongegrond is.
- dienvolgens te stellen voor recht dat de weigering van de Belgische Staat, FOD Binnenlandse zaken, Dienst Vreemdelingenzaken om voormeld huwelijk te erkennen, ongegrond is.
- ondergeschikt de twee volgende prejudiciële vragen te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

1. Schendt (de interpretatie van) artt. 146bis juncto 184 B.W waarbij het voldoende is dat het parket een negatief advies geeft omtrent een in het buitenland aangegaan huwelijk, opdat ieder rechtsgevolg in België van dit huwelijk zou worden ontnomen, zonder dat het parket daartoe genoodzaakt zou zijn om de nietigverklaring van dit huwelijkte vorderen, art. 22 (recht op eerbiediging van privéleven en gezinsleven) en art.23 (recht op een menswaardig leven) van de Grondwet?
2. Schendt art. 146bis juncto 184 B.W., door te stellen dat er geen huwelijk is wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet is gericht op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde, de artikelen 10, 11 en/of 191 van de Grondwet, in de mate dat de bestreden bepaling twee categorieën van echtgenoten in essentieel dezelfde situaties, verschillend behandelt, doordat de echtgenoten (categorie A) omtrent wiens buitenlands huwelijk het parket overgaat tot de vordering tot nietigverklaring ervan, toegang hebben tot de burgerlijke rechter en het bestaan van een vermeend schijnhuwelijk ten gronde kunnen betwisten, terwijl de echtgenoten (categorie B) omtrent wiens huwelijk het parket louter een negatief advies verstrekt aan de Dienst Vreemdelingenzaken, maar nalaat de nietigheid te vorderen, geen toegang hebben tot de burgerlijke rechter en evenmin het bestaan van een vermeend schijnhuwelijk ten gronde kunnen betwisten?
 - De kosten, met inbegrip van het rolrecht van €100 en de rechtsplegingsvergoeding van €1.440, te begroten en de Ambtenaar van de burgerlijke stand en de Dienst Vreemdelingenzaken daarin hoofdelijk, solidair en in solidum te verwijzen.

Bevoegdheid

Op 1 september 2014 is de Wet 30 juli 2013 (BS 27 september 2013 (ed. 2)) in werking getreden. De nieuwe regels inzake rechtspleging zijn vanaf de inwerkingtreding onmiddellijk van toepassing op het voorliggend geschil

Artikel 27, §1, vierde lid van het Wetboek IPR bepaalt dat ingeval de overheid weigert de geldigheid van een buitenlandse authentieke akte in België te erkennen, beroep kan worden ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg, overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 23.

Het beroep dient te worden ingesteld bij de Familierechtbank indien de buitenlandse authentieke akte een bevoegdheid als bedoeld in artikel 572bis van het Gerechtelijk Wetboek betreft.

Artikel 23, §2 van het Wetboek IPR bepaalt dat de territoriaal bevoegde rechtbank die van de woonplaats of van de gewone verblijfplaats van de verweerder is; en bij gebreke van woon- of verblijfplaats is dit de rechtbank van de plaats van de uitvoering. Het tweede lid voegt hier nog aan toe dat wanneer de vordering niet kan worden ingeleid voor voormelde rechtbank, de verzoeker de zaak voor de rechtbank van zijn woonplaats of van zijn gewone verblijfplaats mag brengen.

Eerste verzoeker is woonachtig in Herselt, tweede verzoekster heeft aldaar keuze van woonst gedaan en de plaats van de uitvoering is Herselt.

Huidige Familierechtbank is territoriaal bevoegd.

Beoordeling

Artikel 27 van het Wetboek van Internationaal Privaatrecht bepaalt:

"Een buitenlandse authentieke akte wordt in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld overeenkomstig het krachtens deze wet toepasselijk recht, en meer bepaald met inachtneming van de artikelen 18 en 21.

De akte moet voldoen aan de voorwaarden die volgens het recht van de Staat waar zij is opgesteld, nodig zijn voor haar echtheid "

Art. 21 WIPR heeft betrekking op de exceptie van openbare orde en bepaalt dat de toepassing van een bepaling uit het door deze wet aangewezen buitenlands recht geweigerd wordt voor zover zij tot een resultaat zou leiden dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.

Daaraan wordt toegevoegd dat bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid inzonderheid rekening wordt gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die de toepassing van dat buitenlands recht zou meebrengen.

Art. 146bis van het Burgerlijk Wetboek bepaalt nu dat er geen huwelijk is wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van de omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet gericht is op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde.

Overeenkomstig art. 12, tweede lid EVRM is het recht om te huwen niet absoluut.

De omzendbrief over de strijd tegen schijnhuwelijken en schijnsamenwoningen van 6 september 2013 van de minister van Justitie geeft een niet-limitatief overzicht van een aantal factoren die gecombineerd 'een ernstige aanduiding kunnen vormen dat een schijnhuwelijk wordt beoogd';

- partijen verstaan mekaar niet, of kunnen enkel op een gebrekkige wijze met elkaar communiceren, of doen beroep op een tolk;
- partijen hebben elkaar vóór de huwelijksluiting nooit eerder ontmoet;
- een van de partijen woont duurzaam samen met iemand anders;
- partijen kennen elkaars naam of nationaliteit niet;
- een van de aanstaande echtgenoten weet niet waar de andere werkt;
- manifest uiteenlopende verklaringen omtrent de omstandigheden van de ontmoeting;
- een som geld wordt beloofd bij het aangaan van het huwelijk;
- het uitoefenen van prostitutie door één van beiden;
- het optreden van een tussenpersoon;
- een groot leeftijdsverschil;
- een van de partijen heeft het recht op gezinshereniging door huwelijk of wettelijke samenwoning al geopend voor een of meerdere andere personen;

- een van de partijen heeft al een of meer pogingen gedaan om een schijnhuwelijk of een schijnwettelijke samenwoning te sluiten;
- een van de partijen is niet geslaagd in alle wettelijke mogelijkheden om zich in België te vestigen.

Volgens de Minister van Justitie moeten dus meerdere indicatoren aanwezig zijn vooraleer sprake kan zijn van een mogelijk schijnhuwelijk. Eén enkel element is onvoldoende.

De weigeringsbeslissing en het negatief advies van het Openbaar Ministerie zijn onder meer gesteund op de volgende elementen (samengevat), waarop de rechtbank verder argumenteert als volgt:

- een leeftijdsverschil van 30 jaar (waarbij evenwel de man ouder is);
- partijen verklaren reeds 10 jaar met elkaar te communiceren, nochtans is verzoeker getrouwd geweest tot november 2014, waarna verzoekers 6 maanden later trouwen, na elkaar slechts gedurende 2 periodes in levende lijve gezien te hebben;
- partijen zouden destijds aan elkaar voorgesteld zijn door een tante;
- dat verzoekster het visum kort verblijf in 2005 werd geweigerd omdat mevrouw O.C. de heer V.W. niet zou kennen; zij zou nooit met hem hebben gecorrespondeerd, noch getelefoneerd (evenwel wel e-mails hebben gewisseld);
- dat mevrouw O.C. maar een algemene beschrijving van verzoeker kan geven, welke ter zitting evenwel accuraat en correct blijkt te zijn;
- dat op het huwelijk niemand van de familie van verzoeker aanwezig was; hetgeen verzoekers verklaren door de duurte van de reis en de administratieve problemen voor de zus van verzoeker;
- dat verzoekster financieel afhankelijk zou zijn van verzoeker, hetgeen in deze stand van de procedure geen argument is.

Blijkt dat verzoekers met elkaar kunnen communiceren in de Spaanse en Engelse taal en het niet onwaarschijnlijk is dat zij elkaar niettegenstaande het huwelijk van verzoeker niet uit het oog verloren hebben en zijn blijven communiceren via internet en na het overlijden van verzoekers echtgenote hebben besloten -gelet op hun leeftijd- om de stap tot het huwelijk te zetten.

Verzoekers brengen fotomateriaal bij niet enkel van een zeer verzorgd huwelijksfeest, maar ook van gezamenlijke uitstappen en dergelijke.

Zij brengen centimeters aan uitgeprint mailverkeer bij welke uiting geven van werkelijke band en vluchtbewijzen.

In de huidige procedure werden stukken neergelegd die een duidelijk beeld gaven van de relatie tussen verzoekers en hun intentie om een duurzame levensgemeenschap op te bouwen.

Dit wordt bevestigd door de verschillende bijgebrachte foto's, het gegeven dat partijen de nodige moeite hebben gedaan om elkaar te zien. Zowel kort voor als kort na het huwelijk heeft verzoekster visumaanvragen ingediend, zulks zowel voor kort verblijf als in het kader van gezinshereniging.

Er kan uit de objectieve elementen van de zaak niet afgeleid worden dat de tweede verzoekster kennelijk uitsluitend de bedoeling heeft om een verblijfsrechtelijk voordeel te halen uit haar huwelijk met eerste verzoeker.

De vordering wordt gegrond verklaard.

Waar de negatieve beslissing gebaseerd was gelet op de alsdan voorliggende gegevens, dienen verzoekers zelf de gerechtskosten te dragen

**OM DEZE REDENEN,
BESLISSING VAN DE FAMILIERECHTBANK**

Werden in acht genomen, de voorschriften van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en de Wet van 30 juli 2013 betreffende de invoering van de familie- en jeugdrechtbank.

Rechtdoende in eerste aanleg, gehoord het openbaar ministerie in haar advies.

Verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond als volgt.

Zegt voor recht dat het huwelijk op 12 juni 2015 voltrokken te [...] (Cuba) tussen de heer V.W., geboren te [...] op [...] en mevrouw O.C. , geboren te [...] (Cuba) op [...] rechtsgeldig dient te worden erkend door alle overheden en instanties in België.

Verwijst verzoekers tot de door henzelf gemaakte kosten.

Dit vonnis werd uitgesproken in de openbare zitting, van de Rechtbank van Eerste Aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout, Kamer TF2, op donderdag vijf januari tweeduizend zeventien door:

G. Deschoemaeker, Rechter, Voorzitter van de Kamer,
in aanwezigheid van het Openbaar Ministerie,
met bijstand van griffier A. Aerts.